

A Fővárosi Ítéltábla a jogtanácsos neve jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kozma Péter ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 12. napján kelt 35.P.25.128/2016/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az elrendelt helyreigazítás szövegéből a következőket mellőzni rendeli: „...”

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest üzemeltető ...-t (címe), hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 32.000 (harminckettőezer) forint fellebbezési illetéket.

A további 16.000 (tizenhatezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 8 napon belül a ... napján a ... weboldalon megjelent „...” című cikkel azonos módon és helyen közölje az alábbi helyreigazítást:

A ... napján megjelent „...” című cikkben valótlanul híreszteltük, hogy az felperes neve ..., hogy ..., továbbá hogy ... Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felek költségeiket maguk viselik. Kötelezte az alperest működtető ...-t, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 18.000 forint eljárási illetéket. Megállapította, hogy a további 18.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában utalt a Pp. 206. § (1) bekezdésére, továbbá idézte az Smtv. 12. § (1) bekezdését és a PK 12. számú állásfoglalást.

Megállapította, hogy a felperes mint közfeladatot ellátó szervezet társadalmi megítélését

egyértelműen hátrányosan befolyásolja az olyan valótlán tény híresztelése, miszerint ténylegesen gyakorlat nélküli személyek kerülnek vezetői pozícióba kinevezésre, tehát olyanok lesznek vezetők, akik korábban a felperesnél nem is dolgoztak, így a belső munkafolyamatokra rálátással nem bírnak. A felperes által csatolt feljegyzés szerint a kinevezett vezető mentőtisztek között egy személy körülbelül egy éves gyakorlattal, míg egy másik kinevezett személy körülbelül két és fél éves gyakorlattal rendelkezett a kinevezés időpontjában. Ezen gyakorlati idő a felperesnél eltöltött időszakra vonatkozik, nem pedig az esetleges vezetői gyakorlati időre. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az alperes által csatolt, a regionális igazgatók által aláírt, a miniszternek küldött levél is úgy fogalmaz, hogy vezetői gyakorlat nélküli mentőtisztek kaptak kinevezést. A sérelmezett cikk ugyanakkor már nem „vezetői gyakorlat nélküli”, hanem „gyakorlat nélküli” fordulatot használ, ez pedig a felperes személyére vonatkozóan valótlán tény híresztelése, ugyanis a kinevezett vezető mentőtisztek mindegyike rendelkezett gyakorlati idővel.

Az „...” közlés - valótlansága esetén - szintén alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, ugyanis azt állítja, hogy egy országos hatáskörrel működő, kiemelt közfeladatot ellátó szervezetnél a munkaszervezés ilyen jellegű változtatását a szükséges egyeztetés, tervező munka nélkül valósították meg. Az „előkészítés nélkül” köznap jelentése nem egyezik meg azzal, hogy a munkáltató a vezető beosztású munkavállalókkal korábban nem egyeztetett. A csatolt iratokból megállapíthatónak látta, hogy a felperes előkészítő munkákat végzett a munkaidő beosztás vonatkozásában, a tervezet a fenntartónak, a szakszervezeteknek megküldésre került. Bár **tanú1** tanúvallomása alátámasztotta, hogy a régiós igazgatók csak utólag szereztek tudomást a munkaidő-beosztás megváltoztatásáról, ezen előadás sem bizonyítja azonban - még valósága esetén sem -, hogy egyéb előkészítést a felperes nem végzett.

A „...” közlés vonatkozásában nem vonta kétségbe, hogy **tanú1** büntető feljelentést tett. Megállapítása szerint ugyanakkor az alperes a sérelmezett írásban - kész tényként - bűncselekmény elkövetését híresztelte a felperes vonatkozásában. A perbeli cikk nem említi, hogy a büntetőeljárás még folyamatban van, mint ahogyan azt sem, hogy csak a feljelentő gyanúja került ismertetésre, ezért ezen kijelentés a PK 14. számú állásfoglalásban foglalt elveknek nem felel meg.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 345. § (3) bekezdése alapján a rendelkező részben írt helyreigazítást találta indokoltnak a cikkben megjelentek vonatkozásában, mivel azon keresztül az átlagolvasó a valótlansággal szembeni valóságot megismeri. Ezt meghaladóan pedig olyan állításokat kívánt a felperes a közleményben feltüntetni, melyek a sérelmezett közlések valótlanságából nem feltétlenül következnek.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Utalt arra, hogy a felperes keresetében a sérelmezett cikkből összesen hét, jogsértőnek, egyszersmind sérelmesnek ítélt részt sorolt fel, ebből négy pont tekintetében a keresetét módosította, igényétől elállt. Álláspontja szerint a helyreigazítási kötelezettsége ezen pontok vonatkozásában sem áll fenn. Nem bizonyosodott be ugyanis annak az állításnak a valótlansága, hogy „...”. Az általa csatolt feljegyzés kétséget kizáróan mutatja, hogy az újonnan kinevezett mentőtisztek között kettő olyan is volt, akik sem szakmai, sem vezetői gyakorlattal nem rendelkeztek: ... és A regionális igazgatók leveléből pedig kitűnik, hogy vezetői gyakorlata még többüknek sem volt.

Utalt a PK 12. számú állásfoglalásra és arra, hogy a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell

értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a közfelfogásra is. Megjegyezte, hogy az ítélet a helyreigazítandó mondatot már maga is lerövidítve, összefüggéséből kiragadva kezeli, az ugyanis nem úgy szól, hogy „...”, hanem úgy, hogy „...”. Az állítás így valós, hiszen több, minimum két megyében valóban mindenféle gyakorlat nélküli dolgozók kaptak vezetői beosztást. A bíróság különbségtétele a „gyakorlat” és „vezetői gyakorlat” között már csak azért is téves, mert a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltak szem előtt tartásával nyilvánvaló, hogy a vezetői munkához való gyakorlat egyszersmind vezetői gyakorlat, vagyis lényegében minimálisan pontatlan fogalmazásról van szó. A pert megelőző helyreigazítási kérelemben a megbízott főigazgató sem állította, hogy megfelelő gyakorlattal rendelkező személyek kaptak volna megbízatást. Csupán arról ír, hogy a kinevezések a jogszabályoknak megfelelőek voltak, ott részben „fiatal, tehetséges, képzett és alkalmas” vezetők nyertek megbízást, a kiválasztottak „megfelelő szakmai képzettség birtokában kerültek kinevezésre, képesek és alkalmasak a feladatuk ellátására”.

Előadása szerint ugyancsak valós a cikk azon állítása, miszerint „...”. A pert megelőző helyreigazítási kérelemben a felperes egyetlen szóval sem állította, hogy előkészítés, egyeztetés előzte volna meg az intézkedést, pusztán azt magyarázta, hogy az miért nem aggályos a betegellátás vonatkozásában. Ugyanezt rögzítette a keresetlevél is, a 2016. december 5-i keltezésű beadvány azonban már a megtörtént egyeztetésről szól. Ugyanakkor még ezek az iratok sem bizonyítják az állítás valótlanágát, a sérelmes írás ugyanis nem a felettes minisztériummal, a reprezentatív szakszervezetekkel történt egyeztetést rögzítette, hanem azt, hogy a 24 órás szolgálatra kötelezettekkel nem történt egyeztetés, a régiós vezetők tájékoztatása is csak a bevezetést követően történt meg, ezt pedig a tanúként meghallgatott **tanú1** megerősítette. A teljes mondatból látható, hogy a sérelmezett közlés nem tényállítás, hanem a nyilatkozó véleménye arra vonatkozóan, hogy egy felelős beosztásban dolgozó, nagy fizikai és lelki terhelésnek kitett mentős esetén a 24 órás szolgálat járhat olyan következményekkel, amelyek a betegellátás színvonalára, minőségére is hatást gyakorolnak.

„A ...” közlés vonatkozásában előadta, hogy e körben jelenleg is folyamatban van a büntetőeljárás, amit a tanú is megerősített, így ezen kijelentés valótlanágának megállapítása mindenképpen iratellenes. Utalt arra, hogy ebben a körben a felperesi keresetlevél nem tartalmaz konkrét, a jogszabályoknak megfelelő kérelmet, azt lényegében a 2016. december 5-i iratában pontosította oly módon, mintha nem sajtóperről, hanem személyiségi jogi ügyről lenne szó.

Az alperesi fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (4) bekezdése szerint csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül.

Ebben a körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel azonban a Fővárosi Ítéltábla nem teljes mértékben értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Előjáróban a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a sajtó-helyreigazítás ugyan szoros kapcsolódást mutat a személyiségvédelem polgári jogi szabályaihoz, azonban az erre vonatkozó igény érvényesítésére az általános személyiségvédelmi pertől eltérő eljárási rend keretében kerülhet sor.

A 2010. évi CIV. törvény 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényről állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely

tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A Pp. 342. § (2) bekezdése szerint a határidőben kért helyreigazítás közzétételét csak akkor lehet megtagadni, ha a kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfолható.

A Pp. 343. § (1) bekezdése szerint ha médiatartalom-szolgáltató a helyreigazítás közzétételére irányuló kötelezettségét határidőben nem teljesíti, az azt igénylő fél ellene keresetet indíthat.

A per megindításának alapfeltétele, hogy a felperes - előzetesen - speciális jogvédelmi eszközként helyreigazítást igényeljen az adott sajtószervtől.

Az eljárás során tehát kiemelt jelentősége van a helyreigazítás iránti kérelem tartalmának, a sajtó ugyanis csak azoknak a tényállításoknak a helyreigazítására köteles, illetve kötelezhető, amelyeket a jogosult a hozzá eljuttatott nyilatkozatában megjelölt. A sajtó-helyreigazítási perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a médiatartalom-szolgáltató a helyreigazítást jogosan tagadta-e meg.

A felperes az alpereshez eljuttatott kérelmében - a fellebbezéssel érintett körben - olyan tartalmú helyreigazító közlemény megjelentetését kérte, mely szerint „Valótlan állítás, hogy ...”, hamis állítás, hogy „...”, valamint hamis látszatot kelt és félrevezeti az olvasókat a cikk **tanú1** idézett része, az idézett mondattöredékek, így az „...” közlés a visszaélések, jogszerűtlenségek hamis látszatát kelthetik az olvasókban”. Mivel az alperes a helyreigazítást önként nem teljesítette, a felperes keresetében ugyanezen közlemény közzétételére kérte őt kötelezni.

Mindennek megfelelően a bíróságnak a perben - az előzetes helyreigazítási kérelem és a kereseti kérelem keretei között - az első két közlés vonatkozásában abban kellett és egyben lehetett állást foglalnia, hogy az alperesi sajtószerv a perbeli médiatartalomban valótlan tényt állított-e, a harmadik kijelentés vonatkozásában pedig abban, hogy hamis látszat keltésére sor került-e.

A helyreigazítási igényt önmagában a valótlan tény állítása, illetve híresztelése, továbbá a való tény hamis színben való feltüntetése megalapozza, annak vizsgálata tehát, hogy az adott közlés alkalmas-e a sérelmet szenvedett fél társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, nem volt szükséges.

A PK. 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

A gyakorlat nélküli mentőtisztek kinevezését érintő közlés tekintetében az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban, hogy az valótlan. A perbeli írás pontatlanul utal a közlés alapjául szolgáló, a régióvezetők által a miniszternek írt levélre, hiszen az úgy fogalmaz, hogy „vezetői gyakorlat nélküli mentőtisztek kaptak kinevezést több megyében is”. A „vezetői gyakorlat nélküli”, illetve a „gyakorlat nélküli” kifejezések egymást nem fedő fogalmak, azok nem pontos használata lényegtelen tévedésnek, minimálisan pontatlan fogalmazásnak nem tekinthető. A vezetői gyakorlat hiánya ugyanis nem jelenti automatikusan a gyakorlat hiányát is, a riport ugyanakkor egyértelműen azt a tényt híreszteli, hogy a „kiválasztottak” mindenfajta gyakorlat nélkül kaptak vezetői kinevezést. Az alperes által csatolt feljegyzés sem támasztja alá ezen közlés valóságát, hiszen a két - az alperesi fellebbezésben név szerint említett - újonnan kinevezett vezető mentőtiszt közül ... a vezetői kinevezés időpontjában mintegy 2,5 éves, ... körülbelül 1 éves gyakorlattal rendelkezett. Nincs jelentősége annak sem, hogy a bíróság által megfogalmazott helyreigazítás szövege a „több megyében is” szövegrészt nem tartalmazza, tekintettel arra, hogy a kinevezett vezetők mindegyike rendelkezett gyakorlattal a felperesi mentőszolgálatnál, így a közlés az elsőfokú bíróság által megfogalmazottak szerint is valótlan, a helyreigazítás szövege a PK 15. számú állásfoglalásban

foglaltaknak megfelel.

Az ... vonatkozó közléssel az I. rendű alperes szintén valótlan tényt állított. Ezen nem változtat az sem, hogy a 24 órás szolgálat utóbb megszüntetésre került. A csatolt iratok alapján egyértelmű, hogy a bevezetését előkészítő munkák előzték meg, a munkaidő-nyilvántartási és elszámolási szabályzat megküldésre került a fenntartó és a szakszervezetek részére.

A felperes a magán e-mailek feltörésére vonatkozó közlést érintő keresetét a per folyamán módosította, a hamis látszat keltése helyett valótlan tények híresztelésére hivatkozott. Ilyen keresetmódosításra azonban a fentebb kifejtettek miatt a sajtó-helyreigazítási perben nincs lehetőség. Ez ugyanis az alperest elzárja annak a lehetőségétől, hogy megfontolás tárgyává tegye, hogy a helyreigazítási kérelmet teljesíti-e, vagy sem. Az előzetes helyreigazítási kérelemben foglaltak e tekintetben a felperest kötik. A felperes által a perben később előterjesztett, valótlan tény állítására vonatkozó előadás így érdemben nem volt vizsgálható.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett. Ez a pernyertesség-pervesztesség arányán az elsőfokú eljárásban nem változtatott. A másodfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya 70-30 %-ban volt megállapítható a felperesre kedvezőbben, ennek megfelelően kötelezte a Fővárosi Ítéltábla az alperest üzemeltető ...-t - a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése alapján - a felperes részére perköltség megfizetésére. A felperes másodfokú perköltsége jogtanácsosának munkadíjából áll, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján állapított meg.

Pervesztességének arányához igazodóan az alperes üzemeltetője köteles a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési eljárási illeték 70%-ának megfelelő összegű, azaz 32.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának megfelelően.

A további le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket - a felperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentesség folytán - az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében.

Budapest, 2017. április 6.

. Kovács Éva s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

Dr. Istenes Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő